

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА**
по ревизији сврсисходности пословања „Управљање биомасом као
обновљивим извором енергије“

Број: 400-387/2022-06/124
Београд, 19. април 2023. године

Садржај:

Скраћенице и термини.....	3
1. УВОД.....	4
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	5
ПРИОРИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.....	5
2.2 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије.....	5
2.2.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије.....	5
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	5
2.1.1.2 Исказане мере исправљања.....	5
2.1.1.3 Оцена мера исправљања.....	5
ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.....	6
2.1. ЗАКЉУЧАК 1: Планирање није било у довољној мери ефикасно, јер нису припремљена и донета сва планска документа са дефинисаним мерама и активностима у циљу већег коришћења биомасе као обновљивог извора енергије у ревидираном периоду.....	6
2.1.1 Покрајински секретаријат и ЈЛС – субјекти ревизије нису у довољној мери планирали активности у циљу коришћења биомасе као обновљивог извора енергије.....	6
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	6
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	6
2.2 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије.....	7
2.2.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије.....	7
2.2.1.1 Опис несврсисходности.....	7
2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	8
ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године.....	9
2.1 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије.....	9
2.1.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије.....	9
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	9
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	9
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	11

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у Послеревизионом извештају:

Пун назив	Скраћеница
Обновљиви извори енергије	ОИЕ
Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	Покрајински секретаријат
Јединице локалне самоуправе	ЈЛС

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Управљање биомасом као обновљивим изворима енергије“ број: 400-387/2022-06/99 од 23. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије – Општине Бајина Башта, захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења извештаја доставио Одазивни извештај број: 400-191/2022/1 од 7. марта 2023. године, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије – председник Општине Бајина Башта.

У Одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали Одазивни извештај, и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОТИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.

2.2 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије

2.2.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Стратегијом одрживог развоја општине Бајина Башта за период 2013–2023. године у оквиру специфичног циља – унапређена енергетска ефикасност у јавном сектору и смањени трошкови енергије за 25%, дефинисана је активност: Изградња енергане на биомасу за ЈП ББ Терм. У оквиру Програма за коришћење биомасе у енергетске сврхе у општини Бајина Башта такође су дефинисане мере увођења и промоције биомасе. Иако је Општина Бајина Башта, према наводима представника Општине, приступила реализацији неколико пројеката преласка са коришћења фосилних горива на дрвну биомасу као обновљивим извором енергије, проблем су финансијска средства за реализацију тих пројеката. Разговори око финансирања водили су се са представницима Канцеларије за управљање јавним улагањима, за пројекат постројења на дрвну сечку снаге 6 MWh. Средства су одобрена у износу 4 милиона евра, расписана је јавна набавка, отворене понуде, али је, увођењем ванредног стања у Републици Србији због корона вируса, поступак обустављен. Достављен нам је записник о отварању понуда од 6. априла 2020. године и Обавештење Канцеларије за јавна улагања од 7. априла 2020. године. Међутим, након тога из Општине Бајина Башта нису покушали да обнове овај пројекат контактирањем Канцеларије за управљање јавним улагањима.

На основу наведеног дата је препорука Општини Бајина Башта да предузме активности за наставак обустављеног пројекта са Министарством за управљање јавним улагањима, у циљу преласка са фосилних горива на биомасу (Налаз 2.2.).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

Општина Бајина Башта формирала је Радну групу за наставак сарадње са Министарством за управљање јавним улагањима у циљу преласка са фосилних горива на биомасу. Радна група је формирана Решењем 06 Број: 400-191/22 од 1. децембра 2022. године. Радну групу чине председница Општине, директор ЈП „ББ Терм“ и стручни сарадник у Општини.

Докази:

- Акциони план у форми одазивног извештаја и
- Решење о формирању радне групе 06 Број: 400-191/22 од 1. децембра 2022. године.

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као делимично задовољавајућу.

Предузета мера исправљања је задовољавајућа у делу предузетих активности да је формирана Радна група за наставак сарадње са Министарством за управљање јавним улагањима у циљу преласка са фосилних горива на биомасу.

Мера исправљања је делимично задовољавајућа с обзиром да још није упућен захтев Министарству за управљање јавним улагањима за наставак сарадње у вези започетог пројекта који је обустављен. Општина Бајина Башта ће доставити Државној ревизорској институцији доказ да је успостављен контакт са Министарством за управљање јавним улагањима са циљем обезбеђења финансијских средстава за реализацију пројекта преласка са фосилних горива на биомасу.

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1. ЗАКЉУЧАК 1: Планирање није било у довољној мери ефикасно, јер нису припремљена и донета сва планска документа са дефинисаним мерама и активностима у циљу већег коришћења биомасе као обновљивог извора енергије у ревидираном периоду

2.1.1 Покрајински секретаријат и ЈЛС – субјекти ревизије нису у довољној мери планирали активности у циљу коришћења биомасе као обновљивог извора енергије

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Општина Бајина Башта није припремила ни донела план развоја за период од 2021. године, па самим тим није ни планирала активности за коришћење биомасе као ОИЕ.

Без планских докумената нису дефинисане активности, као ни циљеви, што може утицати на недовољну искоришћеност потенцијала биомасе. Недостатак пројеката који промовишу биомасу може утицати на смањену афирмацију коришћења обновљивих извора енергије. То може довести до мање примене обновљивих извора енергије за енергетске потребе у установама јавног типа које за ове намене користе фосилна горива и на њих троше значајна средства. Већа примена ОИЕ би довела до значајних уштеда и допринела заштити животне средине.

На основу наведеног дата је препорука Општини Бајина Башта да донесе План развоја Општине Бајина Башта, у циљу планирања мера за замену фосилних горива биомасом и другим обновљивим изворима енергије (Налаз 1.2).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Општина Бајина Башта је доставила оверен Одазивни извештај, у коме су наведене мере и активности које су предузете до дана достављања Одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности.

Општина Бајина Башта је у Одазивном извештају навела да је у току израда Плана развоја општине Бајина Башта за период 2022-2029. године, да је формирана радна група за израду наведеног Плана, као и посебне радне групе, између осталог, за област инфраструктура-Енергетска инфраструктура, снабдевање топлотном енергијом и гасом.

Као мера исправљања која ће бити предузета ради отклањања несврсисходности наведен је наставак израде Плана развоја општине Бајина Башта за период 2022-2029, анализа постојећег стања, постављање циљева, израда акционог плана са мерама и активностима.

Општина Бајина Башта је у Акционом плану, који је достављен у форми одазивног извештаја, навела да ће планиране активности бити обављене у року од једне

године. Одговорна лица за предузимање мера исправљања су начелник Општинске управе, Радна група за област – инфраструктура и координатор - директор ЈП ББ Терм Бајина Башта.

Докази:

- Акциони план у форми одазивног извештаја.
- Решење о именовану руководиоца тематских радних група од 30. јуна 2022. године
- Решење о формирању радне групе за израду Плана развоја општине Бајина Башта 2022-2029. године за област Инфраструктурни развој, 06 Број: 400-37/2023 од 7. фебруара 2023. године.
- Решење о формирању Координационог тима и тематских радних група за израду Плана развоја 06Број: 400-204/2022 од 29. јуна 2022. године.

Ради оцене да ли је несврсисходност откривена у ревизији у потпуности отклоњена, Општина Бајина Башта ће доставити Државној ревизорској институцији доказе да је припремљен и усвојен План развоја општине Бајина Башта са мерама за замену фосилних горива биомасом и другим обновљивим изворима енергије.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије

2.2.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Коришћење дрвета као енергента у домаћинствима је изузетно ирационално, будући да се користи на традиционални начин у застарелим и неадекватним пећима. Модели за повећање ефикасности су једноставни. Један од њих је обезбеђивање финансијске подршке становништву за замену неефикасних пећи и енергетску изолацију објеката. С обзиром на наведено потребно је спроводити јавне конкурсе за доделу средстава. Општина Бајина Башта је на основу Одлуке Општинског већа општине Бајина Башта 1. августа 2022. године расписала Јавни позив за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа, станова и стамбених зграда које се односе на унапређење термичког омотача, термотехничких инсталација и уградње соларних колектора за централну припрему потрошне топле воде на територији општине Бајина Башта за 2022. годину.

У оквиру Програма за коришћење биомасе у енергетске сврхе у општини Бајина Башта, израђен од стране УНДП Србија, а у оквиру УНДП ГЕФ Пројекта „Смањење баријера за убрзани развој тржишта биомасе у Србији“ од октобра 2018. године, у складу са постављеним циљевима Програма једна од дефинисаних мера је: Едукативна кампања о правилном и ефикасном коришћењу огревног дрвета у домаћинствима чији је циљ

повећање броја домаћинстава које правилно и ефикасно користе огревно дрво за потребе грејања, наведени су примери активности, и то:

- Дефинисање Програма за повећање ефикасности коришћења огревног дрвета у домаћинствима у општини Бајина Башта;

- Едукативна кампања;

- Евалуација резултата Програма.

Ове активности нису реализоване.

На основу наведеног дата је препорука Општини Бајина Башта да реализује активности промоције коришћења биомасе као обновљивог извора енергије, у циљу већег коришћења ОИЕ и повећања енергетске ефикасности (Налаз 2.2.).

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Општина Бајина Башта је доставила оверен Одазивни извештај, у коме су наведене мере и активности које су предузете до дана достављања Одазивног извештаја и које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности.

Општина Бајина Башта је доставила извештај о завршеном пројекту: Промоција одрживе употребе биоенергије у Златиборској области 1. фаза (у прилогу је извештај о завршеном пројекту) и Промоција одрживе биоенергије у Златиборској области 2. фаза (у прилогу је извештај о завршеном пројекту). Достављен је и Модел за прорачун емисија у ваздух и ГХГ емисија употребом биомасе у грејању. Такође, усвојена СЕКАП (Заједнички акциони план за одрживу климу и енергију златиборског округа).

Као мера исправљања која ће бити предузета ради отклањања несврсисходности наведен је наставак активности на промоцији коришћења биомасе као обновљивог извора енергије, у циљу већег коришћења ОИЕ и повећања енергетске ефикасности у склопу нових пројеката и активности финансираних из донаторских средстава и буџета општине Бајина Башта (по расписаном конкурс).

Општина Бајина Башта је у Акционом плану, који је достављен у форми одазивног извештаја, навела да ће планиране активности бити обављене у року од једне године. Одговорна лица за предузимање мера исправљања су начелник Општинске управе и енергетски менаџер.

Докази:

- Акциони план у форми одазивног извештаја.

- Заједнички акциони план за одрживу климу и енергију Златиборског округа Град Ужице, Општина Чајетина, Општина Нова Варош, Општина Прибој, Општина Пријепоље, Општина Ариље, Општина Пожега, Општина Косјерић, Општина Бајина Башта

- Извештаји: Промоција одрживе употребе биоенергије у Златиборској области 1. фаза и Промоција одрживе употребе биоенергије у Златиборској области 2. фаза

- Модел за прорачун емисија у ваздух и ГХГ емисија употребом биомасе у малим мрежама за грејање и даљинским системима грејања.

Ради оцене да ли је несврсисходност откривена у ревизији у потпуности отклоњена, Општина Бајина Башта ће доставити Државној ревизорској институцији доказе да су реализоване активности промоције коришћења биомасе као обновљивог извора енергије у току 2023. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године

2.1 ЗАКЉУЧАК 2: Реализација планираних активности за замену фосилних горива биомасом није остварена у довољној мери, што је довело до недовољне искоришћености потенцијала ОИЕ за производњу енергије

2.1.1 Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и јединице локалне самоуправе – субјекти ревизије нису у довољној мери реализовали активности промоције коришћења биомасе, у циљу замене фосилних горива обновљивим изворима енергије

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Стратегијом одрживог развоја општине Бајина Башта за период 2013–2023. године у оквиру специфичног циља – унапређена енергетска ефикасност у јавном сектору и смањени трошкови енергије за 25%, дефинисана је активност: Изградња енергане на биомасу за ЈП ББ Терм. У оквиру Програма за коришћење биомасе у енергетске сврхе у општини Бајина Башта, израђен од стране УНДП Србија, а у оквиру УНДП ГЕФ Пројекта „Смањење баријера за убрзани развој тржишта биомасе у Србији“ од октобра 2018. године, у складу са постављеним циљевима Програма дефинисана је мера: Увођење биомасе као локално доступног и обновљивог ресурса за производњу топлотне енергије заменом угља у једној градској котларници и мазута у котларници у селу Костојевићи (фаза 1. 2019–2021. година) као пример активности, наведен је: Набавка савремених котлова на биомасу у објектима градске топлане користећи позитивна искуства из објеката у другим општинама у којима је извршена конверзија фосилних горива са биомасом. Ова фаза 1. обухватала је увођење биомасе за потребе производње топлотне енергије у систему даљинског грејања заменом угља са дрвном биомасом у једној градској котларници и мазута у котларници у селу Костојевићи. При том је план био да се замене стари неефикасни котлови са новим ефикасним котловима на биомасу.

Ове активности нису реализоване, иако је Општина Бајина Башта, према наводима представника Општине, приступила реализацији неколико пројеката преласка са коришћења фосилних горива на дрвну биомасу као обновљивим извором енергије, проблем су финансијска средства за реализацију тих пројеката.

На основу наведеног дата је препорука Општини Бајина Башта да настави са реализацијом активности увођења биомасе за производњу топлотне енергије, у циљу преласка са фосилних горива на обновљиве изворе енергије (Налаз 2.2.).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Општина Бајина Башта је доставила оверен Одазивни извештај, у коме су наведене мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности.

Као мера исправљања која ће бити предузета ради отклањања несврсисходности наведена је израда пројекта процене преласка на биомасу и наставак реализације пројекта.

Општина Бајина Башта је у Акционом плану, који је достављен у форми одазивног извештаја, навела да ће планиране активности бити обављене у року од три године. Одговорно лице за предузимање мера исправљања је директор ЈП ББ Терм Бајина Башта.

Докази:

- Акциони план у форми Одазивног извештаја.

Ради оцене да ли је несврсисходност откривена у ревизији у потпуности отклоњена, Општина Бајина Башта ће доставити Државној ревизорској институцији доказе да је израђен пројекат процене преласка на биомасу и реализован пројекат.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности и акционог плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо да су мере исправљања које су спроведене као и планиране мере исправљања наведене у Одазивном извештају, који је поднео субјект ревизије, задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у Одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
19. април 2023. године